

Arvidsjaur Kommun

Granskning av delårsrapport

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning.....	2
Inledning.....	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Syfte och revisionsfrågor	3
1.3. Avgränsning.....	4
1.4. Genomförande	4
1.5. Revisionskriterier.....	4
2. Granskningsresultat.....	5
2.1. Delårsrapportens innehåll.....	5
2.2. Förenklad förvaltningsberättelse.....	5
2.3. Finansiella rapporter.....	5
2.4. God ekonomisk hushållning	9

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna översiktligt granskat Arvidsjaurs kommuns delårsrapport för perioden 2021-01-01 - 2021-08-31. Uppdraget utgör en del av den årliga granskningen och är en obligatorisk uppgift för revisorerna enligt kommunallagen.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultaten är förenliga med de mål om god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställt i budget. Revisorernas bedömning av delårsrapporten och måluppfyllelsen avges i ett skriftligt utlåtande som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med delårsrapportens behandling.

Utifrån vår översiktliga granskning är vår sammanfattande bedömning följande:

- ▶ Vi bedömer att delårsrapporten till övervägande del är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed.
- ▶ Finansiella mål för god ekonomisk hushållning är utvärderade och av kommunstyrelsen bedömt uppfyllda. Vi har granskat de finansiella utfallen och prognosen och delar kommunstyrelsens bedömning att de uppfyller god ekonomisk hushållning utifrån ett finansiellt perspektiv.
- ▶ Kommunen bedöms uppfylla balanskravet. Årets budget, delårsutfallet och det prognostiserade årsutfallet är positiva.
- ▶ Vi har inte kunnat utvärdera verksamhetsmålen inom ramen för vår granskning då kommunstyrelsen inte uttalar sig om fullmäktiges mål annat än ur ett nämndsperspektiv. Vi kan således ej uttala oss om huruvida utfallet är förenligt med verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsen rekommenderas att utveckla delårsrapporten ytterligare genom att:

- ▶ Uttala sig om utfallet för fullmäktiges verksamhetsmål och inte bara redovisa nämndsmålen utfall.
- ▶ Utveckla noterna med uppgift om säsongsvariationer och cykliska effekter som påverkat verksamhetens intäkter och kostnader.
- ▶ Se över beräkning för pensionsåtagandet, både pensionsavsättning som pensionsansvarsförbindelsen, då ny beräkningsmodell (RIPS) under våren 2021 vilket förväntas innebära högre framtida pensionsåtaganden.
- ▶ Periodisera preliminär slutavräkning avseende skatt för innevarande år i kommande delårsrapporter och rätta tidigare års jämförelsesiffror.

Inledning

1.1. Bakgrund

Kommuner ska enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) upprätta minst en delårsrapport. Den ska omfatta minst sex och högst åtta månader samt avse tiden från årets början.

Revisorerna ska enligt kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige i budgeten beslutat om god ekonomisk hushållning. Revisorernas skriftliga bedömning ska bifogas delårsrapporten.

Av kommunens budget ska det enligt KL bl.a. framgå:

- ▶ Hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut.
- ▶ Finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.
- ▶ Plan för verksamheten under budgetåret med mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Enligt LKBR ska delårsrapporten innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. Dessutom ska, enligt Rådet för kommunala redovisning (RKR) en samlad beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet ingå i delårsrapporten.

LKBR och RKR ställer minimikrav på delårsrapportens innehåll, t.ex. finns det inga formella krav på kassaflödesanalys eller sammanställda räkenskaper. Eftersom delårsrapporten utgör ett viktigt styrdokument som används av fullmäktige för uppföljning av ekonomi och verksamhet kan kommunen själv välja att ha ytterligare information eller publicera fullständiga finansiella rapporter i sin delårsrapport. I det fallet utgöra normeringen inte någon begränsning.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att översiktligt bedöma om:

- ▶ Delårsrapporten upprättats enligt LKBR och god redovisningssed som den kommer till uttryck i RKR:s rekommendation 17 Delårsrapport (R17).
- ▶ De verksamhetsmässiga- och finansiella utfallen är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.
- ▶ Kommunen efterlever kommunallagens krav på ekonomi i balans.

Granskningen har gjorts på uppdrag av och enligt beslutad projektplan av de förtroendevalda revisorerna för att utgöra underlag till deras skriftliga bedömning som bifogas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling.

Granskningen har genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att med rimlig grad av säkerhet kunna besvara revisionsfrågorna. Granskningen är översiktlig och inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen. Den omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen av den information som ingår i delårsrapporten och är mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

1.3. Avgränsning

Granskningen av delårsrapporten har avgränsats främst till de lagstadgade och normerade delarna. Kassaflödesanalys och sammanställd redovisning granskas om sådana upprättats och är nödvändiga för att bedöma utfallen för god ekonomisk hushållning. Angående den förenklade förvaltningsberättelsen avgränsas granskningen till de normerade avsnitten:

- ▶ Händelser av väsentlig betydelse
- ▶ Förväntad utveckling av verksamhet och ekonomi utifrån målen om god ekonomisk hushållning
- ▶ Helårsprognosen i förhållande till budget för den löpande verksamheten
- ▶ Balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

I övrig granskas den förenklade förvaltningsberättelsen endast med avseende på att lämnad finansiell information är förenlig med räkenskaperna i övrigt.

1.4. Genomförande

Granskningen har utförts genom:

- ▶ Analys av relevanta dokument
- ▶ Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2021-08-31 samt av resultatprognosen för året
- ▶ Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen
- ▶ Intervjuer med kommunens ekonomer.

lakttagelser som gjorts under granskningen har lämnats till kommunens ekonomer som tagit del av revisionsrapporten för sakkontroll.

1.5. Revisionskriterier

Granskningen av delårsrapporten sker mot bestämmelser i kommunallagen rörande god ekonomisk hushållning och ekonomi i balans. När det gäller räkenskaperna sker granskning mot bestämmelser i LKBR samt RKR:s R17 Delårsrapport.

2. Granskningsresultat

2.1. Delårsrapportens innehåll

lakttagelser:

Arvidsjaur kommun har januari - augusti som delårsperiod. Kommunstyrelsen överlämnade rapporten till revisionen och fullmäktige den 12 oktober vilket gör att kravet att den ska avlämnas inom två månader från bokslutsdagen uppfylls.

Delårsrapporten innehåller en förenklad förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkningar samt drift- och investeringsredovisning för kommunen. Utöver minimikraven har kommunen valt att komplettera rapporten med sammanställda resultat- och balansräkningar samt ekonomiskt utfall för de kommunala bolagen.

2.2. Förenklad förvaltningsberättelse

Enligt R17 ska minimiinnehållet i en förenklad förvaltningsberättelse utgöras av följande avsnitt:

- ▶ Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättats
- ▶ Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning
- ▶ En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten
- ▶ En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

lakttagelser: Den förenklade förvaltningsberättelsens rubriker och innehåll överensstämmer i huvudsak med R17. Det finns en tydlig röd tråd genom hela förvaltningsberättelsen vilket underlättar för en läsare. Informationen är både av finansiell som demografisk karaktär även om den finansiella informationen inte alltid analyseras.

Bedömning:

Innehållet i förvaltningsberättelsen bedöms i all väsentlighet motsvara kraven i R17. Utvärderingen av fullmäktiges mål bör dock utvecklas (se avsnitt 2.4.2)

Rekommendation:

Utveckla uppföljningen av fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

2.3. Finansiella rapporter

De finansiella rapporterna ska upprättas enligt följande:

- ▶ En balansräkning per den aktuella delårsperiodens slut och jämförelsetal för närmast föregående räkenskapsårs utgång.
- ▶ En resultaträkning för delårsperioden med jämförelsetal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsår, helårsprognos samt årsbudget.

- ▶ En samlad men översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet
- ▶ Kommunen kan själv välja om kassaflödesanalys och sammanställda resultat- och balansräkningar ska ingå i delårsrapporten.

lakttagelser:

Resultat- och balansräkningar har upprättats för kommunen som juridisk person och koncern. Balansräkningarna jämförs i båda fallen med ställningen per 2020-12-31. Kommunens resultaträkning jämförs med föregående delårsperiod, prognos för året, budget och bokslutet 2020. Kommunkoncernens resultatutfall jämförs med föregående delårsperiods utfall, prognos för året och bokslutet 2020.

Driftredovisningen har upprättats så att budget för helåret jämförs mot senaste prognosen för helåret. Därtill redovisas utfall per sista augusti både för delårsrapportens period såväl som samma period föregående år samt för bokslutet 2020.

Investeringsredovisningen har upprättats så att utfallet för delåret kan jämföras mot budget på helår per nämnd, samt nedbrutet på större investeringsprojekt. Då flertalet avser flerårsprojekt redovisas även totalt budgeterad utgift för projektet och totalt nedlagda utgifter.

Kassaflödesanalyser ingår inte i delårsrapporten vilket heller inte är ett krav.

Bedömning:

Vi bedömer att ovanstående krav efterlevs. Vi bedömer dock att en tydligare analys skulle tillföra ett värde för en läsare av delårsrapporten.

Rekommendationer:

Analysen avseende investeringsverksamheten bör utvecklas då endast knappt 15% av investeringarna genomförts vid delårets utgång. Tydliggör att budgeterade investeringar i många fall är flerårig vilket kan förklara stora avvikelser mellan budget och årliga utfall.

2.3.1. Resultat, utfall och prognos

RESULTATRÄKNING, mkr	2021	2020	2021 prognos	2021 budget	Utfall jmf	
	jan-aug	jan-aug	jan-dec	jan-dec	mot fg år	Rullande 12
Verksamhetens intäkter	104,0	99,7	166,5	163,1	4,3	163,8
Verksamhetens kostnader	-358,2	-361,0	-596,5	-601,3	2,8	-594,1
Avskrivningar	-13,6	-12,0	-20,5	-21,0	-1,6	-19,7
Verksamhetens nettokostnader	-267,8	-273,3	-450,5	-459,2	5,5	-450,0
Skatteintäkter	213,8	205,5	317,7	307,1	8,3	316,1
Generella statsbidrag och utjämning	101,4	104,8	153,4	152,6	-3,4	148,5
Verksamhetens resultat	47,4	37,0	20,6	0,5	10,4	14,6
Finansiella intäkter	0,8	0,8	2,1	2,4	0,0	1,1
Finansiella kostnader	-0,1	-0,1	-0,2	-0,4	0,0	-0,1
Resultat efter finansiella poster	48,1	37,7	22,5	2,5	10,4	15,6

lakttagelser:

- ▶ Delårsperiodens utfall om 48,1 mkr är 10,4 mkr högre än samma period föregående år. Ökningen kopplas till verksamheten som ökat sina intäkter med 4,3 mkr medan verksamhetens kostnader samtidigt minskat med 2,8 mkr mot motsvarande period föregående år. Bland intäkterna noteras bland annat ett statsbidrag från Socialstyrelsen på ca 3,3 mkr, se vidare under 2.3.2. Dessutom högre intäkter från taxor och avgifter. Kommunen har även en positiv utveckling av skatteintäkter som redovisas 8,3 mkr högre än motsvarande period föregående år (se iakttagelse under 2.3.2). Minskade kostnader i verksamheten är kopplade till lägre personalkostnader samt en allmän åtstramning och översyn av övriga kostnadsposter.
- ▶ Årsprognosen om 22,6 mkr är drygt 20 mkr högre än budget. Av dessa utgör närmare 11 mkr skatteintäkter, medan verksamhetens nettokostnader indikerar knappt 9 mkr.
- ▶ Årsprognosen avviker positivt med 17,3 mkr mot fjolårets resultat. Avvikelsen är hänförlig till ökade skatteintäkter 9,9 mkr, generella statsbidrag 1,5 mkr samt positivt nettoutfall från verksamheten ca 5 mkr.

Prognosen de sista fyra månaderna på året indikerar likt tidigare år en större justering av resultatet de sista fyra månaderna och således en liknande cyklisk fördelning av kostnader och intäkter. Normalt sett uppvisar sista tertialen ett sämre resultatutfall, detta förklaras av att personalkostnader periodiseras till de månader personalen arbetar och tjänar in sin ersättning, medan skatteintäkter och utjämning periodiseras mer jämt över året.

2.3.2. Rättvisande räkenskaper

Vi har översiktligt granskat tillämpade redovisningsprinciper och ett urval av poster vad avser värdering och periodisering.

lakttagelser:

- ▶ Skatteintäkter och utjämning periodiseras enligt SKR:s prognos från augusti. Slutavräkningsdifferens för skatter avseende 2020 ska ej periodiseras medan den preliminära slutavräkningen för innevarande år ska periodiseras. Vi noterar att den preliminära slutavräkningen redovisats i sin helhet i perioden vilket resulterat i för höga skatteintäkter för delåret med ca 1,5 mkr.
- ▶ Under året tillkommande generella statsbidrag redovisas när de utbetalas till kommunen.
- ▶ Statsbidrag från Socialstyrelsen avseende "fördelning av statsbidrag för 2021 för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer" redovisas bland verksamhetens intäkter, ca 3,3 mkr. Bidraget kommunicerades inledningsvis ut som riktat men bör efter tolkning av Socialstyrelsens anvisningar i juni ses som ett generellt statsbidrag och redovisas längre ner i resultaträkningen under rubriken "Generella statsbidrag och utjämning".
- ▶ Avsättningar för pensioner har ej ökat sedan årsskiftet medan ansvarsförbindelsen för pensioner minskat. Vi har erhållit underlag avseende pensioner för de

förtroendevalda, i övrigt har ingen förändring skett vid delårsrapporten. Vi noterar att RIPS under året förändrats genom att främst livslängdsantagandet ökat avseende männens medellivslängd vilket bör innebära en större förpliktelse.

- ▶ I övrigt noteras inga väsentliga avvikelser avseende periodiseringar av intäkter och kostnader.

Bedömning:

Kommunens räkenskaper per augusti bedöms vara väl periodiserade med undantag för den preliminära slutavräkningen av innevarande års skatt. Vi noterar inte heller någon uppdaterad analys av framtida pensionsutgifter på grund av uppdatering av RIPS.

Rekommendation:

Vi rekommenderar kommunen att periodisera preliminär slutavräkning för innevarande år jämnt över året likt övrig skatt för innevarande år. Vi rekommenderar även en översyn av framtida pensionsutgifter med hänsyn till uppdaterad beräkningsgrund vilket påverkar både pensionsavsättningen och ansvarsförbindelsen för pensionsförmåner innan 1998 som redovisas inom linjen. Vi rekommenderar även en omklassificering av statsbidraget från Socialstyrelsen till ett generellt statsbidrag.

2.3.3. Tilläggsupplysningar

För att förstå utvecklingen under den aktuella rapportperioden ska följande tilläggsupplysningar lämnas i delårsrapporten:

- ▶ Att samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen.
- ▶ Säsongsvariationer eller cykliska effekter som har påverkat verksamheten
- ▶ Karaktären och storleken på jämförelsestörande och extraordinära poster samt deras effekt på tillgångar, skulder, eget kapital och resultat
- ▶ Effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar som har redovisats under tidigare räkenskapsår, om de har en väsentlig effekt på den aktuella rapportperioden
- ▶ Förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser som inträffat efter räkenskapsårets början.

lakttagelser:

Delårsrapporten lämnar upplysningar om att samma redovisningsprinciper som i årsredovisningen används utöver vissa avsteg avseende reservering av osäkra fordringar, avstämning av vissa konton och aktivering av investeringsprojekt.

Noter om vilka räkenskapsposter och till vilka belopp säsongsvariationer eller cykliska effekter påverkat utfallen saknas.

Bedömning:

Vi bedömer att tilläggsupplysning med hänseende till en ny beräkningsmetod av framtida pensionsutgifter saknas då detta förväntas innebära en större förpliktelse och ansvarsförbindelse. Vi noterar att effekten av säsongsvariationer delvis nämns i förvaltningsberättelsen.

Rekommendation:

Lämna upplysningar om säsongsvariationer och cykliska effekter i noter till de poster i resultaträkningen som berörs, alternativt utöka del i förvaltningsberättelse och redogöra för effekterna där.

2.4. God ekonomisk hushållning

Delårsrapporten ska redovisa upplysningar om förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning (R17). Finansiella mål och verksamhetsmål för vad som är god ekonomisk hushållning ska anges i fullmäktiges budget (KL 11:16).

2.4.1. Finansiella mål

Fullmäktige har antagit fem finansiella mål för god ekonomisk hushållning i samband med årsplan och budget för 2021.

- ▶ Årets resultat ska under en mandatperiod i genomsnitt motsvara 1% av skatteintäkterna och generella statsbidrag. Om kommunen lånefinansierar gäller 2%.
- ▶ Volymökningen av verksamhetens nettokostnad per år ska inte vara högre än skatteunderlagets utveckling.
- ▶ Soliditeten ska uppgå till minst 63% innan 2022.
- ▶ Nettoinvesteringarna för skattefinansierad verksamhet bör inte utan särskilda skäl finansieras med externa medel.
- ▶ Kommunens tillgångar ska vårdas så att framtida generationer inte förorsakas onödiga kostnader. Kommunens fastigheter och anläggningar ska underhållas så att värdet inte försämras mer än normalt.

lakttagelser:

Samtliga finansiella mål bedöms av kommunstyrelsen uppfyllda per 2021-08-31 och bedömningen är att resultatet är förenligt med god ekonomisk hushållning.

Bedömning:

Givet utfall per 2021-08-31 och prognosen på helår bedöms samtliga mål nås för året utifrån ett finansiellt perspektiv. Vi noterar att underhåll av fastigheter och anläggningar inom kommunkoncernen delvis varit eftersatt på grund av covid-19 vilket kommer innebära högre underhåll kommande år. Detta bedöms dock ej vara i strid med kommunfullmäktiges upprättade mål.

2.4.2. Verksamhetsmål

Fullmäktige har antagit fyra verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning i samband med årsplan och budget för 2021.

- ▶ Medborgare/kund: Engagerade och nöjda medborgare och kunder.
- ▶ Utveckling/tillväxt: Långsiktig hållbar utveckling.
- ▶ Ekonomi: Ekonomisk medvetenhet.
- ▶ Medarbetare: Attraktiv arbetsgivare.

Kommunstyrelsen har redovisat dessa mål utifrån ett nämndsperspektiv. Avseende medborgare/kundmål bedöms två av fyra nämnder att målet är uppfyllt. Avseende utveckling/tillväxt uppfyller en nämnd målet. Avseende ekonomi uppfyller två av fyra nämnder målet. Avseende arbetsgivare uppfyller två av fyra nämnder delvis målet. Kommunstyrelsens bedömning är att de flesta målen kommer uppnås på helårsbasis.

Bedömning:

Vi har inte kunnat utvärdera verksamhetsmålen inom ramen för vår granskning då kommunstyrelsen inte uttalar sig om fullmäktiges mål annat än ur ett nämndsperspektiv. Vi kan således ej uttala oss om huruvida utfallet är förenligt med verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

Rekommendation:

Till kommande år bör kommunstyrelsen uttala sig om fullmäktiges mål för att uppfylla kraven i lag och rekommendation.

2.4.3. Balanskravet

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en budget i balans, d.v.s. ha budgeterade intäkter som överstiger kostnaderna. Om utfallet blir att kostnaderna överstiger intäkterna ska underskottet återställas. Avsteg från kravet på att återställa underskott kan ske genom att fullmäktige åberopar synnerliga skäl, vilket kan ske redan vid budgettillfället eller i samband med delårsrapportens eller årsredovisningens behandling. I lågkonjunktur kan kommuner med så kallad resultatutjämningsreserv disponera eget kapital-uppbyggnad som gjorts tidigare år för att underlätta ett återställande av underskott.

Prognosen för årets resultat är +22,6 mkr. Kommunens resultatutjämningsreserv uppgår till 31,8 mkr avsatt tidigare år.

lakttagelser:

I kommunens budget, utfallet per augusti och i årsprognosen överstiger intäkterna kostnaderna. Kommunen har inga underskott från tidigare år som behöver täckas och har en resultatutjämningsreserv sedan tidigare år.

Bedömning:

Kommunen bedöms uppfylla balanskravet.

Skellefteå den 18 oktober 2021

Katarina Söderberg
Auktoriserad revisor

Linda Marklund
Certifierad kommunal yrkesrevisor